Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

►B **DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY** ►C1 **2011/93/UE** ◄

z dnia 13 grudnia 2011 r.

w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW

(Dz.U. L 335 z 17.12.2011, s. 1)

sprostowana przez:

►C1 Sprostowanie, Dz.U. L 18 z 21.1.2012, s. 7 (93/2011/EU)

▼B

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ►C1 2011/93/UE ◄

z dnia 13 grudnia 2011 r.

w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 82 ust. 2 i art. 83 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ([1]),

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ([2]),

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Niegodziwe traktowanie w celach seksualnych i wykorzystywanie seksualne dzieci, w tym pornografia dziecięca, stanowią poważne pogwałcenie praw podstawowych, w szczególności praw dzieci do ochrony i opieki niezbędnych dla ich dobra, przewidzianych w Konwencji ONZ o prawach dziecka z 1989 r. i w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej ([3]).

(2) Zgodnie z art. 6 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej Unia uznaje prawa, swobody i zasady zawarte w Karcie praw podstawowych Unii europejskiej, której art. 24 ust. 2 stanowi, że we wszystkich działaniach dotyczących dzieci, zarówno podejmowanych przez władze publiczne, jak i instytucje prywatne, należy przede dziecka. Ponadto „Program sztokholmski - Otwarta i bezpieczna Europa dla dobra i ochrony obywateli” ([4]) w sposób wyraźny nadaje priorytet walce z niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych i seksualnym wykorzystywaniem dzieci oraz z pornografią dziecięcą.

(3) Pornografia dziecięca, czyli obrazy przedstawiające niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych oraz inne szczególnie groźne formy niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci, jest przedmiotem coraz intensywniejszego obiegu i upowszechnia się poprzez wykorzystanie nowych technologii i internetu.

([1]) Dz.U. C 48 z 15.2.2011, s. 138.
([2]) Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 27 października 2011 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 15 listopada 2011 r.
([3]) Dz.U. C 364 z 18.12.2000, s. 1.
([4]) Dz.U. C 115 z 4.5.2010, s. 1.

▼B

(4) Decyzja ramowa Rady 2004/68/WSiSW z dnia 22 grudnia 2003 r. dotycząca zwalczania seksualnego wykorzystywania dzieci i pornografii dziecięcej ([1]) zbliża prawodawstwo państw członkowskich w celu kryminalizacji najgroźniejszych form niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci, rozszerzenia jurysdykcji krajowej i zapewnienia pokrzywdzonym minimalnego poziomu pomocy. Decyzja ramowa Rady 2001/220/WSiSW z dnia 15 marca 2001 r. w sprawie pozycji ofiar w postępowaniu karnym ([2]) ustanawia pakiet praw przysługujących pokrzywdzonym w postępowaniu karnym, w tym prawo do ochrony i odszkodowania. Ponadto koordynacja ścigania przypadków niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej zostanie ułatwiona dzięki wdrożeniu decyzji ramowej Rady 2009/948/WSiSW z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie zapobiegania konfliktom jurysdykcji w postępowaniu karnym i w sprawie rozstrzygania takich konfliktów ([3]).

(5) Zgodnie z art. 34 Konwencji ONZ o prawach dziecka państwa będące stronami zobowiązują się chronić dzieci przed wszelkimi formami wykorzystywania seksualnego i niegodziwego traktowania w celach seksualnych. Protokół fakultatywny ONZ do Konwencji praw dziecka w sprawie handlu dziećmi, prostytucji dziecięcej i dziecięcej pornografii z 2000 r. oraz, w szczególności, Konwencja Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i åniegodziwym traktowaniem w celach seksualnych z 2007 r. są niezwykle ważnymi dokonaniami w procesie pogłębiania współpracy międzynarodowej w tej dziedzinie.

(6) Poważne przestępstwa, takie jak wykorzystywanie seksualne dzieci i pornografia dziecięca, wymagają kompleksowego podejścia, obejmującego ściganie sprawców, ochronę pokrzywdzonych dzieci i zapobieganie powyższym zjawiskom. Przy podejmowaniu jakichkolwiek środków służących zwalczaniu tych przestępstw należy przede dziecka, zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej oraz Konwencją ONZ o prawach dziecka. Decyzję ramową 2004/68/WSiSW należy zastąpić nowym instrumentem zapewniającym owe kompleksowe ramy prawne służące realizacji powyższego celu.

(7) Niniejsza dyrektywa oraz dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW ([4]) powinny w pełni się uzupełniać, ponieważ niektóre dzieci pokrzywdzone w wyniku niegodziwego traktowania w celach seksualnych lub wykorzystywania seksualnego są również ofiarami handlu ludźmi.

(8) W kontekście kryminalizacji czynów związanych z przedstawieniem pornograficznym niniejsza dyrektywa odnosi się do czynów, które polegają na zorganizowanym, skierowanym do publiczności ukazywaniu na żywo, a tym samym wykluczają z definicji osobisty bezpośredni kontakt między rówieśnikami, którzy wyrazili na to zgodę, oraz dzieci powyżej wieku przyzwolenia i ich partnerów.

([1]) Dz.U. L 13 z 20.1.2004, s. 44.
([2]) Dz.U. L 82 z 22.3.2001, s. 1.
([3]) Dz.U. L 328 z 15.12.2009, s. 42.
([4]) Dz.U. L 101 z 15.4.11, s. 1.

▼B

(9) Pornografia dziecięca często zawiera obrazy niegodziwego traktowania dzieci przez dorosłych w celach seksualnych. Może również zawierać obrazy dzieci uczestniczących w zachowaniach o wyraźnie seksualnym charakterze lub obrazy organów płciowych dziecka, przy czym są one produkowane lub wykorzystywane do celów głównie seksualnych, za wiedzą dziecka lub bez niej. Ponadto pojęcie pornografii obejmuje także realistyczne obrazy dziecka uczestniczącego lub przedstawionego jako uczestniczące w zachowaniach o wyraźnie seksualnym charakterze w celach głównie seksualnych.

(10) Sama niepełnosprawność nie oznacza automatycznie niemożności wyrażenia zgody na kontakty seksualne. Należy jednak kryminalizować wykorzystywanie takiej niepełnosprawności w celu podjęcia czynności seksualnych z udziałem dziecka.

(11) Przy przyjmowaniu prawodawstwa dotyczącego prawa karnego materialnego Unia powinna zapewnić spójność takich przepisów, w szczególności pod względem wymiaru sankcji karnych. W świetle Traktatu z Lizbony należy uwzględnić konkluzje Rady z 24 i 25 kwietnia 2002 r. oku w sprawie podejścia, które należy stosować w odniesieniu do zbliżania wymiaru sankcji karnych; w konkluzjach tych określono cztery poziomy sankcji karnych. Ponieważ niniejsza dyrektywa dotyczy wyjątkowo dużej liczby różnych przestępstw, wymaga – w celu odzwierciedlenia odmiennej wagi tych przestępstw – większego zróżnicowania pod względem wymiaru sankcji karnych w porównaniu z tym, które zwykle powinno być przewidziane w aktach prawnych Unii.

(12) Poważne formy niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci powinny podlegać skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym sankcjom. Chodzi tutaj szczególnie o nowe formy niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci, ułatwiane przez zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych, takie jak nagabywanie dzieci online w celach seksualnych za pośrednictwem portali internetowych sieci społecznościowych i czatroomów. Należy również wprowadzić jaśniejszą definicję pornografii dziecięcej, zbliżając ją do definicji zawartej w międzynarodowych instrumentach prawnych.

(13) Maksymalny wymiar kary pozbawienia wolności przewidziany w niniejszej dyrektywie za przestępstwa, o których w niej mowa, powinien mieć zastosowanie przynajmniej do najpoważniejszych form tych przestępstw.

(14) W celu uzyskania maksymalnego wymiaru kary pozbawienia wolności przewidzianego w niniejszej dyrektywie w odniesieniu do przestępstw związanych z niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych, wykorzystywaniem seksualnym dzieci oraz pornografią dziecięcą państwa członkowskie mogą łączyć – uwzględniając swoje prawo krajowe – kary pozbawienia wolności przewidziane w ustawodawstwie krajowym w odniesieniu do tych przestępstw.

▼B

(15) Niniejsza dyrektywa zobowiązuje państwa członkowskie do wprowadzenia do swego ustawodawstwa krajowego sankcji zgodnie z przepisami prawa Unii dotyczącymi zwalczania niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych, wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej. Niniejsza dyrektywa nie nakłada żadnych obowiązków w zakresie stosowania takich sankcji ani żadnego innego istniejącego systemu egzekwowania prawa w poszczególnych przypadkach.

(16) Szczególnie w przypadkach, gdy przestępstwa, o których mowa w niniejszej dyrektywie, są popełniane w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, zachęca się państwa członkowskie do rozważenia wprowadzenia możliwości nakładania sankcji finansowych w uzupełnieniu do kary pozbawienia wolności.

(17) W kontekście pornografii dziecięcej pojęcie „bezprawności" umożliwia państwom członkowskim wprowadzenie okoliczności wyłączającej bezprawność w odniesieniu do czynności związanych z materiałem pornograficznym, mającym na przykład cele medyczne, naukowe lub podobne. Umożliwia również działalność prowadzoną w ramach krajowych kompetencji prawnych, taką jak legalne posiadanie pornografii dziecięcej przez władze w celu prowadzenia postępowań karnych lub zapobiegania przestępstwom, wykrywania ich czy prowadzenia dochodzeń. Ponadto nie wyklucza okoliczności wyłączających bezprawność lub podobnych odnośnych zasad, które uwalniają daną osobę od odpowiedzialności w pewnych okolicznościach, na przykład gdy specjalne linie telefoniczne lub serwisy internetowe prowadzą działalność w zakresie zgłaszania takich przypadków.

(18) Świadome uzyskiwanie dostępu do pornografii dziecięcej za pomocą technologii informacyjno- komunikacyjnych powinno być kryminalizowane. Daną osobę można pociągnąć do odpowiedzialności, jeżeli zamierza ona wejść na stronę zawierającą pornografię dziecięcą wiedząc, że takie treści się tam znajdują. Nie należy nakładać sankcji na osoby, które nieumyślnie wejdą na strony zawierające pornografię dziecięcą. Umyślność przestępstwa można ustalić, w szczególności, na podstawie stwierdzenia, że ma ono charakter powtarzalny lub popełnione zostało za pośrednictwem płatnego serwisu.

(19) Nagabywanie dzieci w celach seksualnych jest zagrożeniem o specjalnym charakterze w kontekście internetu, który zapewnia użytkownikom bezprecedensową anonimowość gdyż mogą oni ukryć własną tożsamość i dane osobowe, na przykład wiek. Równocześnie państwa członkowskie uznają znaczenie zwalczania także nagabywania dziecka poza internetem, w szczególności gdy nagabywanie takie nie odbywa się przy użyciu technologii informacyjno-komunikacyjnych. Zachęca się państwa członkowskie do kryminalizowania czynów, w których nakłanianie dziecka do spotkania przestępcy w celach seksualnych ma miejsce w obecności lub w pobliżu dziecka, na przykład w postaci szczególnego przygotowania do popełnienia przestępstwa, usiłowania popełnienia przestępstw, o których mowa w niniejszej dyrektywie, lub szczególnej formy niegodziwego traktowania w celach seksualnych. Bez względu na wybór rozwiązania prawnego służącego kryminalizacji nagabywania poza internetem państwa członkowskie powinny zapewnić ściganie w taki czy inny sposób sprawców tych przestępstw.

▼B

(20) Niniejsza dyrektywa nie reguluje polityki państw członkowskich w zakresie czynności seksualnych podejmowanych dobrowolnie przez dzieci, które mogą być uznawane za normalne odkrywanie seksualności w trakcie rozwoju człowieka, z uwzględnieniem różnych tradycji kulturowych i prawnych oraz nowych form nawiązywania i podtrzymywania relacji między dziećmi i nastolatkami, w tym poprzez technologie informacyjno-komunikacyjne. Kwestie te wykraczają poza zakres niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie korzystające z możliwości, o których mowa w niniejszej dyrektywie, działają na mocy swoich uprawnień.

(21) Państwa członkowskie powinny wprowadzić do swego prawa krajowego okoliczności obciążające – zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi okoliczności obciążających istniejącymi w ich systemie prawnym. Państwa członkowskie powinny zapewnić sędziom skazującym sprawców możliwość uwzględniania tych okoliczności, z tym że uwzględnianie ich przez sędziów nie jest obowiązkowe. Państwa członkowskie nie powinny wprowadzać tych okoliczności obciążających do swojego prawa, jeżeli są one nieistotne ze względu na charakter danego przestępstwa. W odniesieniu do wszystkich przestępstw wymienionych w niniejszej dyrektywie należy ocenić na poziomie krajowym istotność różnych okoliczności obciążających przewidzianych w niniejszej dyrektywie.

(22) Pojęcie niezdolności fizycznej lub psychicznej w rozumieniu niniejszej dyrektywy powinno obejmować również stan fizycznej lub psychicznej niezdolności spowodowany narkotykami lub alkoholem.

(23) W zwalczaniu seksualnego wykorzystywania dzieci należy w pełni wykorzystać istniejące instrumenty przewidujące możliwość zajęcia i konfiskaty korzyści z przestępstwa, takie jak Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej i załączone do niej protokoły, Konwencja Rady Europy z 1990 r. w sprawie prania, poszukiwania, zajmowania i konfiskaty dochodów z działalności przestępczej, decyzja ramowa Rady 2001/500/WSiSW z dnia 26 czerwca 2001 r. w sprawie prania brudnych pieniędzy oraz identyfikacji, wykrywania, zamrożenia, zajęcia i konfiskaty narzędzi oraz zysków pochodzących z przestępstwa ([1]) oraz decyzja ramowa Rady 2005/212/WSiSW z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie konfiskaty korzyści, narzędzi i mienia pochodzących z przestępstwa ([2]). Należy zachęcać do wykorzystywania zajmowanych i konfiskowanych narzędzi i mienia, pochodzących z przestępstwa, o których mowa w tej dyrektywie, by wspierać pomoc pokrzywdzonym i ich ochronę.

(24) Należy zapobiegać wtórnej wiktymizacji pokrzywdzonych w wyniku przestępstw, o których mowa w niniejszej dyrektywie. W państwach członkowskich, w których na mocy krajowego prawa karnego prostytucja lub udział w pornografii są karalne, powinno być możliwe odstąpienie od ścigania lub nakładania sankcji karnych na mocy takich przepisów, w przypadku gdy dane dziecko dopuściło się wspomnianych czynów w wyniku wykorzystywania seksualnego lub gdy zostało zmuszone do udziału w pornografii dziecięcej.

([1]) Dz.U. L 182 z 5.7.2001, s. 1.
([2]) Dz.U. L 68 z 15.3.2005, s. 49.

▼B

(25) Niniejsza dyrektywa, jako instrument zbliżania przepisów prawa karnego, wprowadza wymiary sankcji karnych, jakie należy stosować, bez uszczerbku dla szczególnych polityk karnych państw członkowskich w stosunku do przestępców będących dziećmi.

(26) Należy ułatwić ściganie przestępstw i wnoszenie aktów oskarżenia w ramach postępowań karnych, aby uwzględnić trudności, jakie pokrzywdzone dzieci mają z ujawnieniem faktu ich niegodziwego traktowania w celach seksualnych, oraz anonimowość przestępców w cyberprzestrzeni. Aby zapewnić skuteczne ściganie i oskarżanie w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w niniejszej dyrektywie, wszczęcie postępowania nie powinno – co do zasady – zależeć od złożenia zawiadomienia lub skargi przez pokrzywdzonego lub jej przedstawiciela. Wystarczający okres, w ciągu którego można ścigać przestępstwo, należy określić zgodnie z prawem krajowym.

(27) Osobom odpowiedzialnym za ściganie i oskarżanie w sprawie przestępstw, o których mowa w niniejszej dyrektywie należy udostępnić skuteczne narzędzia dochodzeniowe. Mogą one obejmować kontrolę komunikacji, niejawną inwigilację, w tym inwigilację elektroniczną, monitorowanie rachunków bankowych lub inne metody dochodzenia finansowego, z uwzględnieniem między innymi zasady proporcjonalności oraz charakteru i wagi przestępstwa będącego przedmiotem dochodzenia. W stosownych przypadkach i zgodnie z prawem krajowym takie narzędzia powinny także obejmować możliwość posługiwania się przez organy ścigania fikcyjną tożsamością w internecie.

(28) Państwa członkowskie powinny zachęcać wszelkie osoby, które wiedzą o wykorzystywaniu seksualnym dziecka lub niegodziwym traktowaniu go w celach seksualnych lub podejrzewają popełnienie takich czynów, by zawiadomiły o tym fakcie właściwe organy. W gestii państw członkowskich leży określenie właściwych organów, które można powiadamiać o takich podejrzeniach. Te właściwe organy nie powinny być ograniczone wyłącznie do służb odpowiedzialnych za ochronę dzieci czy odnośnych służb socjalnych. Wymóg, by podejrzenie było „w dobrej wierze", ma służyć zapobieganiu sytuacjom, w których powoływano by się na ten przepis przy wysuwaniu, w złej wierze, oskarżeń dotyczących faktów całkowicie wyimaginowanych i niezgodnych z prawdą.

(29) Należy zmienić normy jurysdykcyjne w celu zapewnienia, by sprawcy z Unii dopuszczający się niegodziwego traktowania w celach seksualnych lub wykorzystywania seksualnego dzieci byli ścigani nawet wtedy, gdy popełnią przestępstwo poza Unią, w szczególności w ramach tak zwanej „turystyki seksualnej". Dziecięcą turystykę seksualną należy rozumieć jako wykorzystywanie seksualne dzieci przez osobę lub osoby podróżujące ze swego zwyczajowego otoczenia do miejsca położonego za granicą, w którym mają kontakty seksualne z dziećmi. W przypadku gdy dziecięca turystyka seksualna ma miejsca poza Unią, zachęca się państwa członkowskie do dążenia – przy użyciu dostępnych instrumentów krajowych i międzynarodowych, w tym dwustronnych lub wielostronnych umów o ekstradycji, wzajemnej pomocy lub przekazywaniu dochodzeń, - do wzmocnienia współpracy z krajami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi w celu zwalczania turystyki seksualnej. Państwa członkowskie powinny wspierać otwarty dialog i komunikację

▼B

z państwami spoza Unii, by móc na mocy swego odpowiedniego ustawodawstwa krajowego ścigać sprawców udających się poza granice Unii w celu uprawiania dziecięcej turystyki seksualnej.

(30) Powinny być podejmowane środki na rzecz ochrony pokrzywdzonych dzieci w celu jak najlepszego zabezpieczenia ich interesu, z uwzględnieniem oceny ich potrzeb. Pokrzywdzone dzieci powinny mieć łatwy dostęp do środków ochrony prawnej oraz środków zapobiegających konfliktom interesów, w przypadkach, w których niegodziwego traktowania w celach seksualnych lub wykorzystywania seksualnego dziecka dopuszczają się członkowie rodziny. W przypadkach gdy na czas postępowania przygotowawczego lub sądowego należy wyznaczyć specjalnego przedstawiciela dla pokrzywdzonego dziecka, taką rolę może również odgrywać osoba prawna, instytucja lub organ. Ponadto pokrzywdzone dzieci, które przedstawią swoją sprawę właściwym organom, powinny być chronione przed sankcjami wynikającymi na przykład z krajowych przepisów dotyczących prostytucji. Poza tym uczestnictwo pokrzywdzonych dzieci w postępowaniu karnym nie powinno być w miarę możliwości źródłem dodatkowych traumatycznych przeżyć wynikających z przesłuchań lub kontaktu wzrokowego ze sprawcami. Właściwe zrozumienie dziecka i sposobów jego reakcji na traumatyczne doświadczenia pozwoli zapewnić wysoką jakość gromadzenia materiałów dowodowych, a także oszczędzić dziecku stresu w trakcie prowadzenia niezbędnych czynności.

(31) Państwa członkowskie powinny rozważyć udzielanie pokrzywdzonym dzieciom krótko- i długoterminowego wsparcia. Wszelkie szkody wyrządzone dziecku poprzez niegodziwe traktowanie w celach seksualnych i wykorzystywanie seksualne mają poważny charakter i należy im poświęcić uwagę. Ze względu na naturę szkód wyrządzonych przez niegodziwe traktowanie w celach seksualnych i wykorzystywanie seksualne takie wsparcie powinno być udzielane tak długo, jak jest to konieczne, aby dziecko odzyskało zdrowie fizyczne i psychiczne, a w razie konieczności powinno być udzielane aż do wieku dorosłego. Powinno się rozważyć, czy pomocą i doradztwem należy objąć rodziców lub opiekunów pokrzywdzonego dziecka, o ile nie są oni podejrzanymi w odniesieniu do danego przestępstwa, tak aby ułatwić im pomoc pokrzywdzonemu dziecku w trakcie postępowania.

(32) Decyzja ramowa 2001/220/WSiSW ustanawia pakiet praw pokrzywdzonego w postępowaniu karnym, w tym prawo do ochrony i odszkodowania. Ponadto dzieciom pokrzywdzonym w wyniku niegodziwego traktowania w celach seksualnych, wykorzystywania seksualnego i pornografii dziecięcej należy zapewnić dostęp do doradztwa prawnego i – zgodnie z rolą pokrzywdzonego w danym systemie wymiaru sprawiedliwości – do zastępstwa procesowego, w tym także w celu dochodzenia odszkodowania. Właściwe organy mogą udzielać takiego doradztwa prawnego i oferować takie zastępstwo procesowe również w celu dochodzenia odszkodowania od państwa. Doradztwo prawne ma umożliwić pokrzywdzonym uzyskanie danych o ich sytuacji oraz porady dotyczącej istniejących możliwości. Doradztwo prawne powinno być świadczone przez osobę posiadającą odpowiednie wykształcenie prawnicze, która nie musi koniecznie być prawnikiem. Doradztwo prawne i – zgodnie

▼B

z pozycją pokrzywdzonego w danym systemie wymiaru sprawiedliwości – zastępstwo procesowe powinno być bezpłatne, przynajmniej w sytuacjach, gdy pokrzywdzony nie posiada wystarczających środków finansowych, w trybie zgodnym z procedurami wewnętrznymi obowiązującymi w państwach członkowskich.

(33) Państwa członkowskie powinny podejmować działania, by zapobiegać czynom związanym z propagowaniem niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych oraz dziecięcej turystyki seksualnej lub by zakazać takich czynów. Można by rozważyć różne środki zapobiegawcze, takie jak: opracowanie i wprowadzenie w życie kodeksu postępowania czy mechanizmów samoregulacji w branży turystycznej, stworzenie kodeksu etyki i „znaków jakości" dla organizacji zajmujących się turystyką zwalczających dziecięcą turystykę seksualną lub wprowadzenie szczególnej polityki w zakresie zwalczania procederu dziecięcej turystyki seksualnej.

(34) Państwa członkowskie powinny opracować lub udoskonalić strategie zapobiegania niegodziwemu traktowaniu w celach seksualnych oraz wykorzystywaniu seksualnemu dzieci, w tym środki mające na celu osłabienie i ograniczenie popytu na wszelkie formy wykorzystywania seksualnego dzieci, oraz prowadzić kampanie informacyjne i kampanie mające na celu podnoszenie świadomości a także programy badawcze i edukacyjne, zmniejszając tym samym ryzyko, że dzieci będą stawać się ofiarami. Realizując takie inicjatywy, państwa członkowskie powinny przede wszystkim kierować się prawami dziecka. Należy zwrócić szczególną uwagę na zapewnienie, by kampanie podnoszenia świadomości skierowane do dzieci były stosowne i wystarczająco łatwe do zrozumienia. Należy rozważyć utworzenie telefonów zaufania.

(35) Jeżeli chodzi o system zgłaszania przypadków niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz o pomoc potrzebującym dzieciom, należy rozpowszechniać wiedzę o funkcjonujących telefonicznych numerach interwencyjnych zarezerwowanych dla przypadków zaginięć dzieci (116 000), pokrzywdzonych przestępstwami (116 006) oraz dzieci (116 111), wprowadzonych decyzją Komisji 2007/116/WE z dnia 15 lutego 2007 r. w sprawie rezerwacji krajowego zakresu numeracyjnego zaczynającego się na „116" na potrzeby zharmonizowanych usług o walorze społecznym ([1]), oraz uwzględniać doświadczenia związane z ich funkcjonowaniem.

(36) Osoby, które w ramach wykonywania zawodu przypuszczalnie będą mieć kontakt z dziećmi pokrzywdzonymi w wyniku niegodziwego traktowania w celach seksualnych oraz wykorzystywania seksualnego, powinny zostać odpowiednio wyszkolone, by umiały identyfikować pokrzywdzonych i postępować z nimi. Szkolenia te powinny być wspierane w odniesieniu do osób należących do następujących kategorii zawodowych, które przypuszczalnie będą mieć kontakt z pokrzywdzonymi dziećmi: policjanci, prokuratorzy, prawnicy, urzędnicy wymiaru sprawiedliwości i sądów, personel służby zdrowia i opieki nad dziećmi, ale mogą być skierowane także do innych grup osób, które przypuszczalnie spotkają, w ramach wykonywania zawodu, dzieci pokrzywdzone w wyniku niegodziwego traktowania w celach seksualnych oraz wykorzystywania seksualnego.

([1]) Dz.U. L 49 z 17.2.2007, s. 30.

▼B

(37) Aby zapobiegać niegodziwemu traktowania dzieci w celach seksualnych i ich wykorzystywaniu seksualnemu, należy proponować przestępcom seksualnym skierowane do nich programy lub środki interwencyjne. Te programy lub środki interwencyjne powinny charakteryzować się szerokim, elastycznym podejściem ukierunkowanym na aspekty medyczne i psychospołeczne oraz powinny być nieobowiązkowe. Te programy lub środki interwencyjne nie naruszają programów ani środków interwencyjnych nakazywanych przez właściwe organy wymiaru sprawiedliwości.

(38) Programy lub środki interwencyjne nie przysługują na zasadzie automatycznego prawa. To państwo członkowskie ma zdecydować, jakie programy lub środki interwencyjne są odpowiednie.

(39) Aby zapobiec powrotowi do przestępstwa i zminimalizować to zjawisko, należy poddawać przestępców ocenie pod względem zagrożenia, jakie powodują, oraz pod względem potencjalnego ryzyka ponownego popełnienia przez nich przestępstw seksualnych przeciwko dzieciom. Sposób dokonywania takiej oceny – w tym rodzaj organu właściwego do zlecania i przeprowadzania oceny lub moment, w trakcie postępowania karnego lub po jego zakończeniu, w którym ta ocena powinna się odbywać – a także sposób realizacji skutecznych programów lub środków interwencyjnych proponowanych w następstwie tej oceny powinny być spójne z wewnętrznymi procedurami państw członkowskich. W tym samym celu dotyczącym zapobiegania powrotowi do przestępstwa i minimalizowania tego zjawiska, należy również dawać przestępcom możliwość dobrowolnego uczestnictwa w skutecznych programach i środkach interwencyjnych. Te programy lub środki interwencyjne nie powinny kolidować z krajowymi systemami utworzonymi w celu leczenia osób cierpiących na zaburzenia psychiczne.

(40) Skazani przestępcy, w przypadku gdy jest to uzasadnione zagrożeniem, jakie powodują, oraz potencjalnym ryzykiem ponownego popełnienia przez nich przestępstwa, powinni być czasowo lub na stałe pozbawiani możliwości wykonywania przynajmniej działalności zawodowej związanej z bezpośrednim i regularnym kontaktem z dziećmi. Przy rekrutowaniu osób na stanowisko wiążące się z bezpośrednim i regularnym kontaktem z dziećmi pracodawcy mają prawo do uzyskiwania informacji o wyrokach skazujących za przestępstwa seksualne przeciwko dzieciom odnotowanych w rejestrze karnym lub o pozostającym w mocy pozbawieniu praw. Na potrzeby niniejszej dyrektywy pojęcie „pracodawców” powinno obejmować również osoby prowadzące organizacje działające w obszarze wolontariatu związanego z nadzorem lub opieką nad dziećmi obejmującą bezpośredni i regularny kontakt z dziećmi. Sposób dostarczenia tych informacji, np. dostęp przez zainteresowaną osobę, ich dokładną treść, znaczenie pojęcia zorganizowanej działalności wolontariackiej, a także bezpośredniego i regularnego kontaktu z dziećmi należy określić zgodnie z prawem krajowym.

(41) Z należytym uwzględnieniem różnych tradycji prawnych państw członkowskich niniejsza dyrektywa uwzględnia fakt, że dostęp do rejestru karnego mają jedynie właściwe organy lub zainteresowana osoba. Niniejsza dyrektywa nie wprowadza obowiązku zmiany krajowych systemów dotyczących rejestrów karnych lub sposobów dostępu do tych rejestrów.

▼B

(42) Celem niniejszej dyrektywy nie jest harmonizacja przepisów dotyczących zgody zainteresowanej osoby przy wymianie informacji z rejestrów karnych, tj. kwestii konieczności wymagania takiej zgody. Bez względu na to, czy taka zgoda jest wymagana na mocy prawa krajowego, czy nie, niniejsza dyrektywa nie wprowadza żadnego nowego obowiązku zmiany prawa krajowego i krajowych procedur z tym związanych.

(43) Państwa członkowskie mogą rozważyć przyjęcie wobec przestępców dodatkowych środków administracyjnych, takich jak umieszczenie osób skazanych za przestępstwa, o których mowa w niniejszej dyrektywie, w rejestrach przestępców seksualnych. Dostęp do tych rejestrów powinien być poddany ograniczeniu zgodnie z krajowymi zasadami konstytucyjnymi i obowiązującymi normami ochrony danych, np. przez ograniczenie dostępu jedynie do organów wymiaru sprawiedliwości lub egzekwowania prawa.

(44) Zachęca się państwa członkowskie do stworzenia mechanizmów gromadzenia danych lub punktów kontaktowych na szczeblu krajowym lub lokalnym oraz przy współpracy ze społeczeństwem obywatelskim w celu obserwacji i oceny zjawiska wykorzystywania seksualnego dzieci i ich niegodziwego traktowania w celach seksualnych. Aby móc właściwie ocenić wyniki działań mających na celu walkę z niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych, wykorzystywaniem seksualnym dzieci oraz pornografią dziecięcą, Unia powinna kontynuować prace nad opracowywaniem metodologii i metod gromadzenia danych pozwalających na uzyskanie porównywalnych danych statystycznych.

(45) Państwa członkowskie powinny podjąć stosowne działania mające na celu powołanie służb informacyjnych, których zadaniem będzie dostarczanie informacji, jak rozpoznawać oznaki niegodziwego traktowania w celach seksualnych oraz wykorzystywania seksualnego.

(46) Pornografia dziecięca, czyli obrazy przestawiające niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych, to szczególny rodzaj treści, której nie można interpretować jako wyrażanie opinii. W celu zwalczania tego zjawiska należy ograniczyć obieg materiałów przedstawiających niegodziwe traktowanie dzieci poprzez utrudnienie sprawcom wprowadzania takich treści do publicznie dostępnych stron internetowych. Dlatego konieczne są działania w celu usuwania takich treści oraz zatrzymywania osób odpowiedzialnych za produkcję, dystrybucję lub pobieranie obrazów przedstawiających niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych. Z myślą o wspieraniu działań Unii na rzecz zwalczania pornografii dziecięcej państwa członkowskie powinny dokładać wszelkich starań, aby współpracować z państwami trzecimi w zakresie zabezpieczenia usuwania takich treści z serwerów znajdujących się na ich terytorium.

(47) Jednakże pomimo takich wysiłków, usuwanie u źródła treści zawierających pornografię dziecięcą jest często niemożliwe, w przypadku gdy oryginalne materiały znajdują się poza terytorium Unii, ze względu na brak woli współpracy ze strony państwa, w którym znajdują się serwery, lub ze względu na to, że procedura prowadząca do usunięcia tych materiałów w danym państwie jest wyjątkowo długotrwała. Można zatem ustanowić także mechanizmy blokowania dostępu z terytorium Unii do stron internetowych, w odniesieniu do których ustalono, że zawierają pornografię dziecięcą lub służą do jej rozpowszechniania. Środki podejmowane przez państwa członkowskie na mocy

▼B

niniejszej dyrektywy w celu usunięcia lub, w odpowiednich przypadkach, blokowania stron internetowych zawierających pornografię dziecięcą mogą opierać się na różnych rodzajach działań publicznych, np. legislacyjnych, nielegislacyjnych, sądowych lub innych. W tym kontekście niniejsza dyrektywa nie stanowi uszczerbku dla dobrowolnych działań podejmowanych przez dostawców usług internetowych w celu zapobiegania niewłaściwemu wykorzystywaniu świadczonych przez nich usług ani dla jakiegokolwiek wsparcia tych działań ze strony państw członkowskich. Bez względu na rodzaj podstawy lub metody wybranej dla takich działań państwa członkowskie powinny zagwarantować, że zapewnia ona stosowny poziom pewności prawnej i przewidywalności dla użytkowników i usługodawców. Zarówno w celu usuwania, jak i blokowania treści przedstawiających niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych, należy ustanowić i umacniać współpracę między organami publicznymi, w szczególności w celu zapewnienia, by krajowe wykazy stron internetowych zawierających materiały z pornografią dziecięcą były jak najbardziej kompletne, a także by unikać powielania prac. Wszelkie inicjatywy w tym zakresie muszą uwzględnić prawa użytkowników końcowych, muszą być prowadzone z zastosowaniem obowiązujących procedur prawnych i sądowych oraz muszą być zgodne z Europejską Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej. W ramach programu na rzecz bezpieczniejszego internetu ustanowiono sieć telefonów interwencyjnych, służących gromadzeniu informacji oraz zapewnieniu odpowiedniego zakresu i wymiany raportów dotyczących głównych rodzajów nielegalnych treści zamieszczanych online.

(48) Celem niniejsza dyrektywy jest zmiana i rozszerzenie zakresu przepisów decyzji ramowej 2004/68/WSiSW. Biorąc pod uwagę znaczną liczbę i istotny charakter zmian, które mają zostać wniesione, dla celów jasności decyzja ramowa powinna zostać zastąpiona w całości w odniesieniu do państw członkowskich uczestniczących w przyjęciu niniejszej dyrektywy.

(49) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, jakim jest walka z niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych i wykorzystywaniem seksualnym dzieci oraz pornografią dziecięcą, nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie działające samodzielnie, może natomiast, ze względu na skalę działania i jego skutki, być osiągnięty w lepszy sposób na szczeblu Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

(50) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności z prawem poszanowania godności ludzkiej, zakazem tortur i nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania, prawami dziecka, prawem do wolności i bezpieczeństwa, prawem do wolności wypowiedzi i informacji, prawem do ochrony danych osobowych, prawem do skutecznego środka prawnego i do rzetelnego procesu oraz z zasadami legalizmu i proporcjonalności kar do

▼B

czynów zabronionych pod groźbą kary. Niniejsza dyrektywa ma na celu zapewnienie pełnego poszanowania tych praw oraz zasad i musi być ona odpowiednio wdrażana.

(51) Zgodnie z art. 3 Protokołu (nr 21) w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Zjednoczone Królestwo i Irlandia notyfikowały chęć uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszej dyrektywy.

(52) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu (nr 22) w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie bierze udziału w przyjęciu niniejszej dyrektywy, nie jest nią związana ani jej nie stosuje,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsza dyrektywa ustanawia minimalne normy dotyczące określania przestępstw i kar dotyczących niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci, pornografii dziecięcej oraz nagabywania dzieci dla celów seksualnych. Wprowadza ona również przepisy służące lepszemu zapobieganiu takim przestępstwom i lepszej ochronie pokrzywdzonych w wyniku takich przestępstw.

Artykuł 2

Definicje

Na użytek niniejszej dyrektywy zastosowanie mają następujące definicje:

a) „dziecko” oznacza każdą osobę w wieku poniżej 18 lat;

b) „wiek przyzwolenia” oznacza osiągnięty przez dziecko wiek, poniżej którego zakazane jest – zgodnie z prawem krajowym – podejmowanie czynności seksualnych z jego udziałem;

c) „pornografia dziecięca” oznacza:

(i) wszelkie materiały ukazujące dziecko uczestniczące w rzeczywistych lub symulowanych zachowaniach o wyraźnie seksualnym charakterze;

(ii) wszelkie przedstawienia organów płciowych dziecka w celach głównie seksualnych;

▼B

(iii) wszelkie materiały ukazujące osobę wyglądającą na dziecko uczestniczącą w rzeczywistych lub symulowanych zachowaniach o wyraźnie seksualnym charakterze oraz przedstawienia organów płciowych osób wyglądających jak dziecko, w celach głównie seksualnych; lub

(iv) realistyczne obrazy dziecka uczestniczącego w zachowaniach o wyraźnie seksualnym charakterze lub realistyczne obrazy organów płciowych dziecka, w celach głównie seksualnych;

d) „prostytucja dziecięca” oznacza wykorzystywanie dziecka do czynności seksualnych, w ramach którego oferuje się lub obiecuje pieniądze lub inne formy wynagrodzenia lub świadczenia w zamian za udział dziecka w czynnościach seksualnych, niezależnie od tego czy zapłata, obietnica lub świadczenie przekazywane są danemu dziecku czy osobie trzeciej;

e) „przedstawienie pornograficzne” oznacza skierowane do publiczności ukazywanie na żywo, w tym za pośrednictwem technologii informacyjno-komunikacyjnych:

(i) dziecka uczestniczącego w rzeczywistym lub symulowanym zachowaniu o wyraźnie seksualnym charakterze;

(ii) organów płciowych dziecka, w celach głównie seksualnych;

f) „osoba prawna” oznacza każdy podmiot mający osobowość prawną na mocy właściwego prawa, z wyjątkiem państw i organów publicznych wykonujących władzę państwową oraz publicznych organizacji międzynarodowych.

Artykuł 3

Przestępstwa związane z niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia karalności umyślnych czynów, o których mowa w ust. 2–6.

2. Doprowadzenie, w celach seksualnych, dziecka, które nie osiągnęło wieku przyzwolenia, do bycia świadkiem czynności seksualnych, nawet jeżeli nie musi samo w nich uczestniczyć, podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej roku pozbawienia wolności.

3. Doprowadzenie, w celach seksualnych, dziecka, które nie osiągnęło wieku przyzwolenia, do bycia świadkiem niegodziwego traktowania w celach seksualnych, nawet jeżeli nie musi samo w nich uczestniczyć, podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej dwóch lat pozbawienia wolności.

4. Podejmowanie czynności seksualnych z udziałem dziecka, które nie osiągnęło wieku przyzwolenia, podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej pięciu lat pozbawienia wolności.

▼B

5. Podejmowanie czynności seksualnych z udziałem dziecka, w przypadku gdy:

(i) dochodzi do nadużycia uznanego stosunku zaufania, władzy lub wpływu na dziecko, podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej ośmiu lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko nie osiągnęło wieku przyzwolenia, i co najmniej trzech lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko osiągnęło ten wiek;

(ii) dochodzi do wykorzystania szczególnej bezbronności dziecka, w szczególności wynikającej z jego niepełnosprawności umysłowej lub fizycznej lub stosunku zależności, podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej ośmiu lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko nie osiągnęło wieku przyzwolenia, i co najmniej trzech lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko osiągnęło ten wiek;

(iii) dochodzi do użycia przymusu, przemocy lub groźby, podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej dziesięciu lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko nie osiągnęło wieku przyzwolenia, i co najmniej pięciu lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko osiągnęło ten wiek.

6. Użycie przymusu, przemocy lub groźby prowadzące do czynności seksualnych dziecka z osobą trzecią podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej dziesięciu lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko nie osiągnęło wieku przyzwolenia, i co najmniej pięciu lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko osiągnęło ten wiek.

Artykuł 4

Przestępstwa związane z wykorzystywaniem seksualnym

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia karalności umyślnych czynów, o których mowa w ust. 2–7.

2. Doprowadzenie lub nakłanianie dziecka do udziału w przedstawieniach pornograficznych lub czerpanie z tego korzyści, bądź inne wykorzystywanie dziecka do takich celów podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej pięciu lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko nie osiągnęło wieku przyzwolenia, i co najmniej dwóch lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko osiągnęło ten wiek.

3. Użycie przymusu lub przemocy prowadzące do udziału dziecka w przedstawieniach pornograficznych lub użycie do takich celów gróźb w stosunku do dziecka podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej ośmiu lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko nie osiągnęło wieku przyzwolenia, i co najmniej pięciu lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko osiągnęło ten wiek.

▼B

4. Świadoma obecność na przedstawieniach pornograficznych z udziałem dziecka podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej dwóch lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko nie osiągnęło wieku przyzwolenia, i co najmniej roku pozbawienia wolności, jeżeli dziecko osiągnęło ten wiek.

5. Doprowadzenie lub nakłanianie dziecka do udziału w prostytucji dziecięcej lub czerpanie z tego korzyści bądź inne wykorzystywanie dziecka do takich celów podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej ośmiu lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko nie osiągnęło wieku przyzwolenia, i co najmniej pięciu lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko osiągnęło ten wiek.

6. Użycie przymusu lub przemocy prowadzące do udziału dziecka w prostytucji dziecięcej lub użycie do takich celów gróźb w stosunku do dziecka podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej dziesięciu lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko nie osiągnęło wieku przyzwolenia, i co najmniej pięciu lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko osiągnęło ten wiek.

7. Podejmowanie czynności seksualnych z udziałem dziecka związane z korzystaniem z prostytucji dziecięcej podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej pięciu lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko nie osiągnęło wieku przyzwolenia, i co najmniej dwóch lat pozbawienia wolności, jeżeli dziecko osiągnęło ten wiek.

Artykuł 5

Przestępstwa związane z pornografią dziecięcą

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia karalności czynów umyślnych, o których mowa w ust. 2–6, gdy są to czyny bezprawne.

2. Nabywanie lub posiadanie pornografii dziecięcej podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej roku pozbawienia wolności.

3. Świadome uzyskiwanie dostępu, za pośrednictwem technologii informacyjno-komunikacyjnych, do pornografii dziecięcej, podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej roku pozbawienia wolności.

4. Dystrybucja, rozpowszechnianie lub przesyłanie pornografii dziecięcej podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej dwóch lat pozbawienia wolności.

5. Oferowanie, dostarczanie lub udostępnianie pornografii dziecięcej podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej dwóch lat pozbawienia wolności.

6. Produkcja pornografii dziecięcej podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej trzech lat pozbawienia wolności.

▼B

7. Do państw członkowskich należy decyzja, czy niniejszy artykuł ma zastosowanie do przypadków związanych z pornografią dziecięcą, o których mowa w art. 2 lit. c) ppkt (iii), w których osoba wyglądająca jak dziecko w momencie przedstawienia miała w rzeczywistości 18 lat lub więcej.

8. Do państw członkowskich należy decyzja, czy ust. 2 i 6 niniejszego artykułu mają zastosowanie do przypadków, w których ustalono, że materiał pornograficzny w rozumieniu art. 2 lit. c) ppkt (iv) został wyprodukowany przez producenta i znajduje się w jego posiadaniu wyłącznie do prywatnego użytku, w zakresie, w jakim do celów jego wyprodukowania nie został wykorzystany materiał pornograficzny, o którym mowa w art. 2 lit. c) ppkt (i), (ii) lub (iii), i pod warunkiem że z czynem tym nie wiąże się żadne ryzyko rozpowszechnienia danego materiału.

Artykuł 6

Nagabywanie dzieci do celów seksualnych

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia karalności następującego czynu umyślnego:

Składanie za pośrednictwem technologii informacyjno-komunikacyjnych przez osobę dorosłą dziecku, które nie osiągnęło wieku przyzwolenia, propozycji spotkania w celu popełnienia któregokolwiek z przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 4 i art. 5 ust. 6, jeżeli następstwem tej propozycji były czyny służące doprowadzeniu do takiego spotkania, podlega sankcji karnej w maksymalnym wymiarze co najmniej roku pozbawienia wolności.

2. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia karalności usiłowania popełnienia za pośrednictwem technologii informacyjno-komunikacyjnych przestępstw, o których mowa w art. 5 ust. 2 i 3, przez osobę dorosłą nagabującą dziecko, które nie osiągnęło wieku przyzwolenia, w celu uzyskania pornografii dziecięcej przedstawiającej to dziecko.

Artykuł 7

Podżeganie, pomocnictwo i usiłowanie

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia karalności podżegania do przestępstw, o których mowa w art. 3-6, oraz pomocnictwa w tych przestępstwach.

2. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia karalności usiłowania popełnienia któregokolwiek z przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 4, 5 i 6, art. 4 ust. 2, 3, 5, 6 i 7 oraz art. 5 ust. 4, 5 i 6.

Artykuł 8

Dobrowolne czynności seksualne

1. Do państw członkowskich należy decyzja, czy art. 3 ust. 2 i 4 ma zastosowanie do dobrowolnych czynności seksualnych między dziećmi o zbliżonym wieku i poziomie rozwoju psychofizycznego i dojrzałości, o ile czynności te nie są związane z niegodziwym traktowaniem.

▼B

2. Do państw członkowskich należy decyzja, czy art. 4 ust. 4 ma zastosowanie do przedstawienia pornograficznego, które odbywa się w ramach dobrowolnych kontaktów, z udziałem dziecka, które osiągnęło wiek przyzwolenia, lub z udziałem dzieci o zbliżonym wieku i poziomie rozwoju psychofizycznego lub dojrzałości, o ile czynności te nie są związane z niegodziwym traktowaniem ani wykorzystywaniem i o ile w zamian za takie przedstawienie pornograficzne nie są oferowane pieniądze lub inne formy zapłaty lub wynagrodzenia.

3. Do państw członkowskich należy decyzja, czy art. 5 ust. 2 i 6 ma zastosowanie do produkcji, nabywania lub posiadania materiału z udziałem dzieci, które osiągnęły wiek przyzwolenia, gdy taki materiał został wyprodukowany i jest posiadany za zgodą tych dzieci i służy wyłącznie do prywatnego użytku uczestniczących w nim osób, o ile czynności te nie były związane z niegodziwym traktowaniem.

Artykuł 9

Okoliczności obciążające

W zakresie, w jakim następujące okoliczności nie stanowią znamion przestępstw, o których mowa w art. 3–7, państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia możliwości uznania następujących okoliczności, zgodnie z odnośnymi przepisami prawa krajowego, za okoliczności obciążające w przypadku odpowiednich przestępstw, o których mowa w art. 3–7:

a) przestępstwo popełniono wobec dziecka szczególnie bezbronnego, na przykład ze względu na jego niepełnosprawność umysłową lub fizyczną lub stosunek zależności lub niemożność fizyczną lub psychiczną;

b) przestępstwo popełnił członek rodziny dziecka, osoba mieszkająca z dzieckiem lub osoba, która nadużyła uznanego stosunku zaufania lub swojej władzy;

c) przestępstwo popełniło wiele osób działających wspólnie;

d) przestępstwo zostało popełnione w ramach organizacji przestępczej w rozumieniu decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW z dnia 24 października 2008 r. w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej ([1]);

e) sprawca został wcześniej skazany za przestępstwa o tym samym charakterze;

f) sprawca celowo lub lekkomyślnie naraził życie dziecka; lub

g) przestępstwo popełniono z użyciem poważnej przemocy lub popełnienie przestępstwa wyrządziło dziecku poważną szkodę.

([1]) Dz.U. L 300 z 11.11.2008, s. 42.

▼B

Artykuł 10

Pozbawienie praw na podstawie wyroku skazującego

1. Aby zapobiec ryzyku ponownego popełnienia przestępstwa, państwa członkowskie podejmują niezbędne środki służące temu, by na osobę fizyczną, która została skazana za którekolwiek z przestępstw, o których mowa w art. 3–7, mógł zostać nałożony czasowy lub stały zakaz wykonywania przynajmniej zawodowej działalności związanej z bezpośrednimi i regularnymi kontaktami z dziećmi.

2. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia pracodawcom podczas rekrutowania osób do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z bezpośrednimi i regularnymi kontaktami z dziećmi prawa uzyskiwania, zgodnie z prawem krajowym – wszelkimi właściwymi sposobami, takimi jak bezpośredni dostęp do informacji, dostęp na wniosek lub uzyskanie informacji od danej osoby – informacji o wyrokach skazujących za przestępstwa, o których mowa w art. 3–7, odnotowanych w rejestrze karnym lub o jakimkolwiek pozbawieniu praw do wykonywania działalności związanej z bezpośrednimi i regularnymi kontaktami z dziećmi wynikającym z tych wyroków skazujących.

3. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia by, na użytek stosowania ust. 1 i 2 niniejszego artykułu informacje o wyrokach skazujących za przestępstwa, o których mowa w art. 3–7 lub o jakimkolwiek pozbawieniu praw do wykonywania działalności związanej z bezpośrednimi i regularnymi kontaktami z dziećmi wynikającym z tych wyroków skazujących były przekazywane zgodnie z decyzją ramową Rady 2009/315/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie organizacji wymiany informacji pochodzących z rejestru karnego pomiędzy państwami członkowskimi oraz treści tych informacji ([1]), na wniosek złożony na mocy art. 6 tej decyzji ramowej za zgodą osoby zainteresowanej.

Artykuł 11

Zajęcie i konfiskata

Państwa członkowskie podejmują konieczne środki w celu zapewnienia, by właściwe organy były uprawnione do zajęcia i konfiskaty narzędzi oraz korzyści pochodzących z przestępstw, o których mowa w art. 3, 4 i 5.

Artykuł 12

Odpowiedzialność osób prawnych

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia możliwości pociągnięcia osób prawnych do odpowiedzialności za przestępstwa, o których mowa w art. 3–7, popełnione na ich korzyść przez osobę działającą indywidualnie albo jako członek organu osoby prawnej i pełniącą funkcje kierowniczą w tej osobie prawnej na podstawie:

a) prawa reprezentowania danej osoby prawnej;

([1]) Dz.U. L 93 z 7.4.2009, s. 23.

▼B

b) uprawnienia do podejmowania decyzji w imieniu danej osoby prawnej; lub

c) uprawnienia do wykonywania kontroli wewnętrznej w danej osobie prawnej.

2. Państwa członkowskie podejmują również środki niezbędne do zapewnienia możliwości pociągnięcia osób prawnych do odpowiedzialności w przypadku, gdy brak nadzoru lub kontroli ze strony osoby, o której mowa w ust. 1, umożliwił popełnienie na korzyść tej osoby prawnej przez osobę jej podlegającą przestępstw, o których mowa w art. 3-7.

3. Odpowiedzialność osób prawnych na podstawie ust. 1 i 2 pozostaje bez uszczerbku dla postępowania karnego przeciwko osobom fizycznym będącym sprawcami przestępstw, o których mowa w art. 3–7, lub podżegającym do popełnienia tych przestępstw lub pomagającym w ich popełnianiu.

Artykuł 13

Kary wobec osób prawnych

1. Państwa członkowskie podejmują środki konieczne do zapewnienia, by osoba prawna ponosząca odpowiedzialność na podstawie art. 12 ust. 1 podlegała skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym karom – obejmującym grzywy karne lub inne kary pieniężne nie mające charakteru karnego – i które mogą obejmować inne kary, takie jak:

a) pozbawienie prawa do korzystania ze świadczeń publicznych lub pomocy publicznej;

b) czasowy lub stały zakaz prowadzenia działalności gospodarczej;

c) umieszczenie pod nadzorem sądowym;

d) likwidacja sądowa; lub

e) czasowe lub stałe zamknięcie zakładów wykorzystanych do popełnienia przestępstwa.

2. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, by osoba prawna pociągnięta do odpowiedzialności na mocy art. 12 ust. 2 podlegała skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym karom lub środkom.

Artykuł 14

Odstąpienie od ścigania pokrzywdzonych lub niestosowanie wobec nich sankcji

Państwa członkowskie, zgodnie z podstawowymi zasadami swoich systemów prawnych, podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by właściwe organy krajowe były uprawnione do odstąpienia od ścigania lub nakładania sankcji na dzieci pokrzywdzone w wyniku niegodziwego traktowania w celach seksualnych lub wykorzystywania seksualnego za ich udział w działalności przestępczej, do której zostały zmuszone w bezpośredniej konsekwencji tego, iż stały się ofiarami czynów, o których mowa w art. 4 ust. 2, 3, 5 i 6 oraz w art. 5 ust. 6.

▼B

Artykuł 15

Ściganie i oskarżanie

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, by ściganie i oskarżanie w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3–7, nie było uzależnione od złożenia przez pokrzywdzonego lub przez jego przedstawiciela skargi lub oskarżenia, oraz by postępowanie karne mogło być kontynuowane, nawet gdy ta osoba wycofa swoje zeznania.

2. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do umożliwienia ścigania wszelkich przestępstw, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 2, 3, 5, 6 i 7 oraz wszelkich poważnych przestępstw, o których mowa w art. 5 ust. 6, w związku z którymi wykorzystano pornografię dziecięcą, o której mowa art. 2 lit. c) ppkt (i) oraz (ii), przez wystarczający i proporcjonalny do wagi danego przestępstwa okres od momentu osiągnięcia przez pokrzywdzonego pełnoletniości.

3. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia osobom, jednostkom i służbom odpowiedzialnym za ściganie lub oskarżanie w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3–7, dostępu do skutecznych narzędzi śledczych, takich jak te wykorzystywane w sprawach związanych z przestępczością zorganizowaną lub z innymi ciężkimi przestępstwami.

4. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do umożliwienia jednostkom i służbom dochodzeniowym podejmowania prób identyfikacji osób pokrzywdzonych w wyniku przestępstw, o których mowa w art. 3–7, w szczególności poprzez analizę materiału zawierającego pornografię dziecięcą, takiego jak fotografie i nagrania audiowizualne przesyłane lub udostępniane za pośrednictwem technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Artykuł 16

Zgłaszanie podejrzenia niegodziwego traktowania w celach seksualnych lub wykorzystywania seksualnego

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, by zasady zachowania poufności, których przestrzegania prawo krajowe wymaga od osób wykonujących pracę zawodową, których głównym obowiązkiem jest praca z dziećmi, nie uniemożliwiały tym osobom zgłaszania służbom odpowiedzialnym za ochronę dzieci wszelkich sytuacji, jeżeli mają one uzasadnione powody, by sądzić, że dziecko jest pokrzywdzone w wyniku przestępstw, o których mowa w art. 3–7.

2. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zachęcenia osób, które wiedzą o popełnieniu któregokolwiek z przestępstw, o których mowa w art. 3–7 lub które, w dobrej wierze, podejrzewają ich popełnienie, do zgłaszania tego właściwym służbom.

Artykuł 17

Jurysdykcja i koordynowanie ścigania

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne ustalenia swojej jurysdykcji w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3–7, w przypadku gdy:

▼B

a) przestępstwo zostało popełnione w całości lub w części na jego terytorium; lub

b) sprawca jest obywatelem tego państwa.

2. Państwo członkowskie informuje Komisję, w przypadku gdy podejmie decyzję o ustaleniu dalszej jurysdykcji w odniesieniu do przestępstwa, o którym mowa w art. 3–7, popełnionego poza jego terytorium, między innymi jeżeli:

a) przestępstwo zostało popełnione wobec jego obywatela lub osoby mającej miejsce zamieszkania na jego terytorium;

b) przestępstwo zostało popełnione na korzyść osoby prawnej mającej swoją siedzibę na jego terytorium; lub

c) sprawca ma miejsce zwykłego pobytu na jego terytorium.

3. Państwa członkowskie zapewniają objęcie swą jurysdykcją sytuacji, gdy przestępstwa, o których mowa w art. 5 i 6 oraz, w odpowiednim zakresie, w art. 3 i 7, zostały popełnione z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych, do których dostęp uzyskano z ich terytorium, niezależnie od tego, czy znajdują się one na ich terytorium.

4. W odniesieniu do ścigania przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 4, 5 i 6, art. 4 ust. 2, 3, 5, 6 i 7 oraz w art. 5 ust. 6, popełnionych poza terytorium danego państwa członkowskiego, w zakresie dotyczącym ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, każde państwo członkowskie podejmuje środki niezbędne do zapewnienia, by jego jurysdykcja nie była zależna od tego, czy dane czyny są przestępstwem w miejscu ich popełnienia.

5. W odniesieniu do ścigania przestępstw, o których mowa w art. 3–7, popełnionych poza terytorium danego państwa członkowskiego, w zakresie dotyczącym ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, każde państwo członkowskie podejmuje środki niezbędne do zapewnienia, by jego jurysdykcja nie była zależna od spełnienia warunku, że ściganie można rozpocząć jedynie na podstawie zawiadomienia złożonego przez pokrzywdzonego w miejscu, gdzie popełniono przestępstwo, lub powiadomienia złożonego przez państwo, w którym przestępstwo zostało popełnione.

Artykuł 18

Ogólne przepisy dotyczące pomocy i wsparcia dla pokrzywdzonych dzieci oraz ich ochrony

1. Dzieciom pokrzywdzonym w wyniku przestępstw, o których mowa w art. 3–7, zapewnia się pomoc, wsparcie i ochronę zgodnie z art. 19 i 20, z uwzględnieniem konieczności najlepszego zabezpieczenia interesów dziecka.

2. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia pomocy i wsparcia dziecku, gdy tylko właściwe organy dowiedzą się o uzasadnionych przesłankach pozwalających przypuszczać, że dziecko to mogło stać się ofiarą któregokolwiek z przestępstw, o których mowa w art. 3–7.

▼B

3. Państwa członkowskie zapewniają, by w przypadku, gdy nie ma pewności co do wieku osoby pokrzywdzonej w wyniku któregokolwiek z przestępstw, o których mowa w art. 3-7, a istnieją powody, by sądzić, że jest ona dzieckiem, przyjmowane było założenie, że dana osoba jest dzieckiem, tak by można było niezwłocznie zapewnić jej dostęp do pomocy, wsparcia i ochrony zgodnie z art. 19 i 20.

Artykuł 19

Pomoc i wsparcie dla pokrzywdzonych

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do udzielenia pokrzywdzonym pomocy i wsparcia przed rozpoczęciem postępowania karnego, w trakcie tego postępowania i przez odpowiedni czas po jego zakończeniu, by umożliwić im skorzystanie z praw określonych zarówno w decyzji ramowej 2001/220/WSiSW, jak i w niniejszej dyrektywie. W szczególności państwa członkowskie podejmują działania niezbędne do zapewnienia ochrony dzieciom zgłaszającym przypadki niegodziwego traktowania w ich rodzinie.

2. Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do zapewnienia, by udzielenie wsparcia i pomocy pokrzywdzonemu dziecku nie było zależne od jego gotowości do współpracy podczas postępowania przygotowawczego lub sądowego.

3. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do tego, by konkretne działania w celu zapewnienia pokrzywdzonym dzieciom pomocy i wsparcia, które umożliwią im korzystanie z praw wynikających z niniejszej dyrektywy, były podejmowane po przeprowadzeniu indywidualnej oceny szczególnej sytuacji każdego pokrzywdzonego dziecka, z należnym uwzględnieniem opinii, potrzeb i obaw dziecka.

4. Dzieci pokrzywdzone w wyniku przestępstw, o których mowa w art. 3–7, są uważane za szczególnie wrażliwe ofiary w rozumieniu art. 2 ust. 2, art. 8 ust. 4 i art. 14 ust. 1 decyzji ramowej 2001/220/WSiSW.

5. Państwa członkowskie podejmują, stosownie do sytuacji i możliwości, środki służące zapewnieniu rodzinie pokrzywdzonego dziecka pomocy i wsparcia, które umożliwią jej korzystanie z praw wynikających z niniejszej dyrektywy, jeżeli rodzina ta przebywa na terytorium państw członkowskich. W szczególności, państwa członkowskie, stosownie do sytuacji i możliwości, stosują w odniesieniu do rodziny pokrzywdzonego dziecka art. 4 decyzji ramowej 2001/220/WSiSW.

Artykuł 20

Ochrona pokrzywdzonych dzieci podczas postępowania przygotowawczego i sądowego

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, by podczas postępowania przygotowawczego i sądowego właściwe organy wyznaczyły – zgodnie z pozycją pokrzywdzonego w danym systemie wymiaru sprawiedliwości – specjalnego przedstawiciela dla pokrzywdzonego dziecka, jeżeli na mocy prawa krajowego osoby, którym przysługuje władza rodzicielska, nie mogą reprezentować dziecka ze względu na konflikt interesów między nimi a pokrzywdzonym dzieckiem lub jeżeli dziecko jest pozbawione opieki lub odłączone od rodziny.

▼B

2. Państwa członkowskie niezwłocznie zapewniają pokrzywdzonym dzieciom dostęp do doradztwa prawnego i zastępstwa prawnego, w tym także w celu dochodzenia odszkodowania, zgodnie z pozycją pokrzywdzonego w danym systemie wymiaru sprawiedliwości. Doradztwo prawne i zastępstwo procesowe jest bezpłatne, jeżeli pokrzywdzony nie posiada wystarczających środków finansowych.

3. Bez uszczerbku dla prawa do obrony państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, by w ramach postępowań karnych dotyczących przestępstw, o których mowa w art. 3-7:

a) przesłuchania pokrzywdzonych dzieci odbywały się bez nieuzasadnionej zwłoki po zgłoszeniu faktów właściwym organom;

b) przesłuchania pokrzywdzonych dzieci odbywały się, w razie potrzeby, w pomieszczeniach specjalnie zaprojektowanych lub przystosowanych do tego celu;

c) przesłuchania pokrzywdzonych dzieci prowadzone były przez specjalistów, odpowiednio przeszkolonych do tego celu lub z ich udziałem;

d) wszystkie przesłuchania dziecka prowadziła, stosownie do sytuacji i możliwości, ta sama osoba;

e) liczba przesłuchań była jak najbardziej ograniczona i by były one przeprowadzane tylko w tych przypadkach, gdy jest to absolutnie niezbędne do celów postępowania przygotowawczego lub sądowego;

f) pokrzywdzonemu dziecku mógł towarzyszyć jego przedstawiciel prawny lub, w odpowiednich przypadkach, wybrana przez nie osoba dorosła, o ile nie podjęto odmiennej umotywowanej decyzji w odniesieniu do tej osoby.

4. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, by w trakcie postępowań karnych dotyczących przestępstw, o których mowa w art. 3–7, wszystkie przesłuchania pokrzywdzonego dziecka lub, w odpowiednich przypadkach, dziecka występującego w roli świadka mogły być rejestrowane audiowizualnie i by te zarejestrowane przesłuchania mogły zostać wykorzystane jako dowód w postępowaniu sądowym przed sądem karnym, zgodnie z regułami przewidzianymi w ich prawie krajowym.

5. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, by w postępowaniu przed sądem karnym dotyczącym przestępstw, o których mowa w art. 3–7, można było zarządzić, aby:

a) rozprawa odbyła się udziału publiczności;

b) pokrzywdzone dziecko mogło być przesłuchane w sali sądowej nie będąc tam fizycznie obecne, w szczególności dzięki wykorzystaniu odpowiednich technologii komunikacyjnych.

▼B

6. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do tego, by – jeżeli przemawia za tym dobro pokrzywdzonych dzieci i z uwzględnieniem innych nadrzędnych interesów – zapewnić ochronę ich prywatności, tożsamości i wizerunku i uniemożliwić publiczne rozpowszechnianie wszelkich informacji, które mogłyby doprowadzić do ich zidentyfikowania.

Artykuł 21

Środki zapobiegające reklamowaniu okazji do niegodziwego traktowania oraz turystyki seksualnej

Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki w celu zapobiegania lub zakazania:

a) rozpowszechniania materiałów reklamujących możliwość popełnienia jakiegokolwiek przestępstwa, o którym mowa w art. 3–6; oraz

b) organizowania dla innych osób, w celach komercyjnych lub niekomercyjnych, podróży służących popełnieniu jakiegokolwiek przestępstwa, o którym mowa w art. 3–5.

Artykuł 22

Programy lub środki zapobiegawczo-interwencyjne

Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, by osoby, które obawiają się, że mogą popełnić przestępstwa przewidziane w art. 3–7, mogły mieć dostęp, w odpowiednich przypadkach, do skutecznych programów lub środków interwencyjnych służących do oceny ryzyka popełnienia tych przestępstw i zapobiegania ich popełnieniu.

Artykuł 23

Zapobieganie

1. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki, takie jak działania w dziedzinie kształcenia i szkoleń, niezbędne do osłabienia i ograniczenia popytu sprzyjającego wszelkim formom wykorzystywania seksualnego dzieci.

2. Państwa członkowskie podejmują, w odpowiednich przypadkach we współpracy z właściwymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i innymi zainteresowanymi stronami – również za pośrednictwem internetu – odpowiednie działania, takie jak kampanie informacyjne i uświadamiające, programy badawcze i edukacyjne służące podniesieniu świadomości i ograniczeniu ryzyka, że dzieci staną się ofiarami niegodziwego traktowania w celach seksualnych lub wykorzystywania seksualnego.

3. Każde państwo członkowskie propaguje regularne szkolenie dla urzędników, którzy mogą mieć kontakt z dziećmi pokrzywdzonymi w wyniku niegodziwego traktowania w celach seksualnych lub wykorzystywania seksualnego, m.in. policjantów, mające na celu umożliwienie im identyfikacji pokrzywdzonych dzieci i potencjalnych pokrzywdzonych dzieci w wyniku niegodziwego traktowania w celach seksualnych lub wykorzystywania seksualnego.

▼B

Artykuł 24

Dobrowolne programy lub środki interwencyjne w trakcie postępowania karnego lub po jego zakończeniu

1. Nie naruszając programów ani środków interwencyjnych nakazywanych przez właściwe organy wymiaru sprawiedliwości zgodnie z prawem krajowym, państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia dostępności skutecznych programów lub środków interwencyjnych mających na celu zapobieganie ryzyku ponownego popełniania przestępstw seksualnych przeciwko dzieciom i minimalizowanie takiego ryzyka. Takie programy lub środki muszą być dostępne na każdym etapie postępowania karnego, w zakładzie karnym i poza nim, zgodnie z prawem krajowym.

2. Programy lub środki interwencyjne, o których mowa w ust. 1, muszą być zgodne ze szczególnymi potrzebami rozwojowymi dzieci dopuszczających się przestępstw seksualnych.

3. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, by następujące osoby miały dostęp do programów lub środków interwencyjnych, o których mowa w ust. 1:

a) osoby, przeciwko którym toczy się postępowanie karne w związku z przestępstwami, o których mowa w art. 3–7 – na warunkach, które nie naruszają prawa do obrony i nie są sprzeczne z wymogami sprawiedliwego i bezstronnego procesu, a w szczególności z poszanowaniem zasady domniemania niewinności; oraz

b) osoby skazane za którekolwiek z przestępstw, o których mowa w art. 3–7.

4. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, by osoby, o których mowa w ust. 3, były poddawane ocenie pod względem zagrożenia, jakie stwarzają, i ewentualnego ryzyka ponownego popełnienia przez nich któregokolwiek z przestępstw, o których mowa w art. 3–7, w celu wskazania odpowiednich programów lub środków interwencyjnych.

5. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, by osoby, o których mowa w ust. 3 i którym zaproponowano programy lub środki interwencyjne zgodnie z ust. 4:

a) poinformowano o powodach złożenia im tej propozycji;

b) zgodziły się na udział w programach lub środkach z pełną świadomością;

c) mogły odmówić i, w przypadku osób skazanych, zostały poinformowane o potencjalnych konsekwencjach takiej odmowy.

Artykuł 25

Środki wymierzone przeciwko stronom internetowym zawierającym lub rozpowszechniającym pornografię dziecięcą

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia szybkiego usunięcia stron internetowych zawierających lub rozpowszechniających pornografię dziecięcą utrzymywanych na ich terytorium oraz by dążyć do zapewnienia usunięcia takich stron utrzymywanych poza ich terytorium.

▼B

2. Państwa członkowskie mogą podejmować środki służące blokowaniu stron internetowych zawierających lub rozpowszechniających pornografię dziecięcą wśród użytkowników internetu na swym terytorium. Środki te muszą być wprowadzone w oparciu o przejrzystą procedurę i dostarczać odpowiednich gwarancji, w szczególności w celu zapewnienia ograniczenia blokowania do tego, co konieczne i współmierne, oraz informowania użytkowników o powodzie takiego blokowania. Gwarancje te mogą również obejmować możliwość uzyskania zadośćuczynienia sądowego.

Artykuł 26

Zastąpienie decyzji ramowej 2004/68/WSiSW

Niniejszym zastępuje się decyzję ramową 2004/68/WSiSW w odniesieniu do państw członkowskich uczestniczących w jej przyjęciu, nie naruszając zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminu transpozycji tej decyzji ramowej do prawa krajowego.

W odniesieniu do państw członkowskich uczestniczących w przyjęciu niniejszej dyrektywy odesłania do decyzji ramowej 2004/68/WSiSW traktuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 27

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie do dnia 18 grudnia 2013 r.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst przepisów transponujących do prawa krajowego zobowiązania nałożone na te państwa na mocy niniejszej dyrektywy.

3. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

Artykuł 28

Sprawozdawczość

1. W terminie do dnia 18 grudnia 2015 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające, w jakim stopniu państwa członkowskie podjęły środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy; sprawozdaniu w razie potrzeby będą towarzyszyć wnioski ustawodawcze.

2. W terminie do dnia 18 grudnia 2015 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające wdrażanie środków, o których mowa w art. 25.

Artykuł 29

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

▼B

Artykuł 30

Adresaci

Niniejsza decyzja jest skierowana do państw członkowskich zgodnie z Traktatami.